

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Jens Napoleon eller Fadder-Herlighed og Navnværdie

Citation: Baggesen, Jens: "Jens Napoleon eller Fadder-Herlighed og Navnværdie", i Baggesen, Jens: *Riimbreve og poetiske Epistler. 1. Samling, 1784-1808. - 1890, 1889-1903*, s. 175. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-baggesen02val-shoot-workid81680.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Riimbreve og poetiske Epistler. 1. Samling, 1784-1808. - 1890

Jens Napoleon eller Fadder-Herlighed og Navnværdie.

Til Capitain Astrup.
(Svar paa hans Indbydelse i Vers til at staae Fadder
til hans første Søn *Jens*.)
Kiøbenhavn, 1807.

At Skrædder i Korsøer et Skrædder-Embryon
Har ladet døbe: *Jens Napoleon*,
For dog med Navn for Søn at gjøre noget,
Som Skiæbneskædderindens Sax
Afklipper et med Levetraaden strax -
Saalænge Heltebørst og Folkebax
Historiens Kattun og Livets Sirts gjør broget,
Og søde, bløde, blide danske Sproget
I Vers, der bølge sig som Ax
For Lunets Vind, og Riim, og saadant noget,
Sig snoer saa let og vever som en Lax -
Det kom mig der i sidste Host for Øre.

Skiøndt nu, jeg nægter ei, den Skrædder-Kompliment
Mig smigrer meer end Roes af mangel Recensent,
Laer samme, troer jeg dog, til Nød sig høre
Som uvidunderlig,
Og uden Strid imod Sandsynlighedens Orden;
Thi, hvis og ei mit Navn er noksom udbredt vorden,
176 For med et Navn, der breder ud ved *Krig*,
I *Rum* og *Tid* at kunne maale sig,
Er det dog paa den lille Plet i Norden,
Hvor *Rasmus Langelands**) Celebritet,
Og *Madam Baggers* selv, t Spil med min blev beet,
Det samme som *Napoleons* paa Jorden -
Og strækker hans sig og til Kyster og til Øer,
Hvor aldrig noget Korsisk hørtes før,
Saa nævnes *mit* (uroest for Gud) paa Steder,
Hvorefter man omsonst i hvert et Atlas leder -
(Spørg Præstedøttre rundt omkring Korsøer!).
At altsaa Skrædderbørn, især naar man betænker,
At de gemeenligen er overmaade smaa
(Saa smaa, at Vessel til en Siettedeel indskrænker
Den Tykkelse, de mueligviis kan naae,
Naar de har kun Papa at stole paa),
Man efter mig, i Live selv, opnævner -
Skiøndt det naturligviis mig noget blæser op;
Adspiler mig dog ei saa ganske Siæl og Krop,
At jeg, som andre, paa Navnkundighedens Top
Af Hovmod revner.

Men - at en Høvedsmand i Danmarks Hovedstad,
Et blot i Skabning net, men ogsaa stærk i Lægge,
Der, alle Gregers og Margrethers Kiæledægge,
Med ingen pommersk Erik bytte gad -
Der ikke varmt blot sidder inden Vægge,
Men, naar han vil, en gallisk Fyrstes Pragt
I Ridderborg og Herresal
Foreener med Amagerbondens Magt
Paa et naturligt Kokkedal -

Der ei med rige Jøders Forskud prunker,
 Naar han giør Giæstebud, hos Comestabili,
 Med Svinesteeg, men har endogsaa Grunker
 Til Paddesmaus og - selv et Svinerie -
 Der kiøbe kan, ei *blot gavnrige Svinestier*,
 Men selv, saa snart han vil, et *gavnløst Gallerie*
 Der har, hvad meer er værdt end alle Svinerier:
 En reen Fornuft, aldeles frie
 For metaphysisk Maskepie
 Med Fichtes Jeg og Kants Antinomier -
 En reen Forstand - en reen poetisk Smag,
 Som han har noksom lagt for Dag
 Ved Appetit til mine Poesier -
 En reen lutherisk Troe (saa vidt jeg veed)
 Og, fremfor alt, en reen Samvittighed -
 Der har, hvad meer er værdt end alle Gallerier
 Af malte Magdalener og Marier
 (Der uden Mæle ligge, sidde, staae,
 Og en fornuftig Mand til Medhielp lidt forslaae),
 Tre levende Madonner i sin Stue,
 To Frøkner nemlig og en Frue,
 Som man ei blot kan trylles ved at skue,
 Men ogsaa glædes ved at høre paa -
 Der endeligen, for paa Lykkens Throne
 Sin Mand- og Fader-Herlighed at krone,
 Har opfyldt seet endog sin sidste Bøn,
 Og faaet en længe savnet Søn -
 At denne Mand, der selv iblandt Propheterne
 (Da han i Høst alt spaaede en slig)
 Med Syn for Sagen kiækt tør vise sig -
 Og der i lette Vers beviiser mig,
 At, hvis han gad, han saare lettelig
 Mig gjorde Rangen stridig blandt Poeterne,
 At dette doppelte Vidunder af en Mand
 I ydre og i indre Digterevner
 178 Søn efter mig paa denne Jord opnævner,
 Gaaer saa fuldkomment over min Forstand,
 Og mig saa lidt af, hvad jeg havde, levner,
 At, hvis det virkelig er sandt,
 Og ikke blot aprilisk Tant,
 For med en Liimstang *Jens* at lade løbe
 Til Dreng, som man vil *Alexander* døbe,
 Jeg ikke blot af Hæder blir lidt ør,
 Lidt krye, lidt kroee, lidt tyk, lidt feed, lidt føer,
 Men ventelig (da jeg er vant til, Ære,
 Som Fadder, i mit Liv aldeles at undvære,
 Og lidt af denne Slags formaaer at bære)
 Paa Traaden, som man siger, alt for skiør,
 Udskeier reent af simple Folks Gelidder,
 Opsvulmer i Gestalt, i Mine, Gang, og Sprog
 Taer hele Verden for den Krog,
 Hvori jeg gaaer og staaer og sidder -
 Jndbilder mig at være baade Ridder
 Og Mand, og hvad man vil, af Dannebrog -
 Faaer Handelsaand, og store Tangsalt-Veer,
 Og underlige Pidskebaands-Jdeer -
 Faaer Mod paa Hest og Vogn, og gyldne Horn,
 Og Pragt, som man har aldrig seet tilforn -
 Faaer Lyst til Æreporte, til Tropheer,
 Og til napoleonske Kløer -
 Gaaer endeligen ganske fra Forstanden,
 Og bliver meget meer end ør,
 I Maven huul, og tom i Panden,
 Om Hiertet flad, i Halsen tør,

Faaer ondt for Alvor, tumler om, besvimer -
Og maaskee - *døer*
(Som i Paris den keiserkronte Rimer)*)

* - 179

Midt i min Fadderstads, om ikke før.
Hvis saadant hender, beder jeg dig sætte
Paa Kokkedal mig et fortient
Anstændigt lille Monument,
Der hele Verden kan til Dommedag berette,
Hvad min utrolige Navnkundighed er hendt -
Og hver mit store Ryes Misunder lære
(Som hver en Roser, eller Recensent)
I denne Gravskrift, eller saa omtrent,
Mig i min Grav med Fred at lade være,
Paa Prent:
"Forkynd det Efterverdnen, o Historie!
"Hold op at bieffe, du, som giøer!
"Men græder, alle Dalens Møer,
"Og sukker dybt, Peer Oxes hulde Frøer,
"Hvergang I puster jer forgiæves op til Kiøer:
"Her ligger ynkelig krepeert af Glorie,
"Qvalt af sit store Siællandsnavns Memorie,
"Herr *Jens Napoleon den Første* fra Korsøer."

Alvorlig talt, jeg troer, vor Verden staaer ei længe,
Da, som jeg mærker, stællandsk Poesie
Saa høit er stegen nu, at ei blot Skrædderdrenge
Man dyppe vil, ved Daaben, lidt deri,
For dem at give Navnværdie,
Men selv Jorddrotters odelbaarne Sønner,
Der fødtes dog, saavidt jeg skiønner,
Til Herlighed, som der er noget i.
Med alt det - trods min Agt for al Slags Ære -
Min Meening er, at naar det gielder om
At kravle møisomt op i Musers Helligdom,
For endelig at faae, naar man til Toppen kom,
Udødeligheds Zaccharias-Pære -
Man nu omstunder paa vor Jord,
Og i Særdeleshed i Nord,
180 Giør vel i, hvis man kan, *at lade være* -
Saa meget meer, da, naar man seer sig til,
Er Pæren selv dog blot et Drømmespil,
Og lønner Kravleren, som blødte sig tildøde,
Med Saften sin, den overvættes søde,
Først, naar han er ei meere til.
Nei, nei, min *Astrup*, stod det i min Evne
Den Dag i Dag, mig Livets Gang at jevne
Ved mig at lade føde om paa ny
Til Herligheder i vor Verdens Have,
Hvoraf der gaaer en Smule mindre Rye
(Hvis ikke just til Roden i det Lave),
Jeg gjorde det - og lod mig døbe: *Mads* -
Hver Jens, der neppe har begyndt at savle,
Før efter Digterpæren ban vil kravle,
Med Vellyst overladende min Plads -
Ja! for en *Romer*, en *Athenienser*,
Var maaskee muelig Evighedens Roes
Paa taaleltge *Vilkor*; en *Franzos*,
En *Engellænder* - inden visse Grændser
Af virkelig Foragt i Livet - kan maaskee
Sig kronet paa den anden Side see;
Men det er ikke Mad for *danske Jenser* -
Naar de gaae lidt for høit i Musers Sold,
De gjerne lidt gaae Pokkeren i Vold.

Man her til Lands *det Nyttige* kun ændser.
Jeg selv, naar af mig selv jeg her gjør Nar,
Som den, der har saa vidt det drevet,
At udenfor mit Hiem mit Navn bekiendt er blevet,
Er just en ægte Siællandsfar!
Din Søn, blev han berømt, vist vilde det fortryde;
Thi at han her til Verden kom,
Kan jo dog ikke meere giøres om:
Den, som til Siællandsfar er skabt, blir aldrig Jyde!
Jeg takker dig i Spøg for Resten hiertelig
181 For Æren, du har villet unde mig;
Og haaber, da lidt Tid du har mig givet
Til Forberedelse, jeg slippe vil med Livet
Derfra, trods min Beskedenhed.
Men hører Himmelen (hvis Dør dog under Daaben
Vil staae paa Klem, om ei fuldkommen aaben)
Min stille fadderlige Bøn,
Naar Præsten *jenser ind din Søn*,
Saa kommer han vist ikke til at ligne
Den gamle Jens i det Slags Himmerig,
Som Smaapoeterne misunde mig;
Thi denne Bøn skal, som det sømmer sig,
Alvorlig den Uskyldige velsigne.